

ANVISNINGAR FÖR VERKSAMHETS- OCH EKONOMIUPPFÖLJNING UNDER ÅRET

Syftet med uppföljningen är att kommunstyrelsen skall kunna bedöma i vilken mån verksamheten är på väg att uppfylla de mål som kommunfullmäktige fastslagit i budgeten. Således är det lika viktigt att nämnderna går igenom verksamhetsmålen som att det ekonomiska utfallet bevakas. Gällande verksamhetsmålen skall kommunstyrelsen bevaka att de styr kommunens arbete och gällande det ekonomiska utfallet skall kommunstyrelsen utvärdera kommunens kostnadsutveckling i förhållande till intäktsutvecklingen.

Tjänstemännens uppgifter

Nämndernas tjänstemän skall varje april, juni, augusti och oktober senast den tionde dagen sammanställa en rapport över den ekonomiska utvecklingen per uppgiftsområde till och med månaden före och med epost tillstålla kommundirektören denna. Om en nämnd saknar tjänsteman skall nämnden fatta beslut om hur rapporten skall tas fram. Som underlag för rapporten får tjänstemännen vid behov rapporter utskrivna av bokföraren.

Kommundirektören skall varje månad med epost tillstålla kommunstyrelseledamöter och kommunfullmäktigeledamöter en rapport över de externa intäkterna och aktuella månader även en sammanställning av tjänstemännens rapport enligt ovan. Dessutom skall om möjligt en aktuell helårsprognos för utvecklingen sammanställas. Om rapporterna föranleder åtgärder skall kommundirektören tillstålla kommunstyrelsen ärendet på nästkommande sammanträde.

Organens uppgifter

Efter årets fjärde och åttonde månad skall nämnderna till kommunstyrelsen inkomma med *delbokslut*. Detta skall innehålla följande:

- Ekonomisk uppföljning på uppgiftsområdesnivå
- Måluppfyllelse rapport på uppgiftsområdesnivå

Kommundirektören tar fram mall för denna redovisning.

Kommunstyrelsen skall behandla dessa rapporter och besluta om eventuella åtgärder samt delge kommunfullmäktige rapport och eventuella åtgärder för kännedom.

Godkänd av kommunstyrelsen 27.02.2020
Godkänd av kommunfullmäktige dd.mm.åååå
Träder i kraft dd.mm.åååå

Kumlinge kommun
INSTRUKTIONER FÖR BILDNINGSNÄMNDEN

Bilaga 2

KFG 3 / 2020

INSTRUKTION FÖR BILDNINGSNÄMNDEN I KUMLINGE KOMMUN

Godkänd av fullmäktige 17.12.2015

Träder i kraft 1.1.2016

Ändrad 19.6.2019 vars ikraftträdande är 1.8.2019

Appendix I: stipendiestatuter,
Appendix II: skolstadga,
Appendix III: arbetsbeskrivning bibliotekarie,
Appendix IV: bidragsprinciper

Kumlinge kommun

INSTRUKTIONER FÖR BILDNINGSNÄMNDEN

Instruktion för bildningsnämnden i Kumlinge kommun

Bildningsnämndens uppgiftsområden är de följande:

Utbildningsförvaltning

Grundskola

Kultur och bibliotek

Idrott, fritid och ungdom

Nämndens sammansättning

Kommunfullmäktige väljer, för en tid som motsvarar fullmäktiges mandatperiod, fem ordinarie medlemmar till nämnden. Därtill väljer fullmäktige också två ersättare som rangordnas som första och andra ersättare som inkallas enligt rangordningen då ordinarie ledamöter anmäler frånvaro. Det ankommer på den ordinarie ledamot som är förhindrad att delta i möte att meddela om detta fortast möjligt till bildningschefen, om inte annat beslutes, som kallar in ersättare.

Bland nämndens medlemmar utser fullmäktige ordförande och viceordförande.

Nämndens sekreterare

Skoldirektören fungerar som nämndens sekreterare.

Då skoldirektören är frånvarande eller jävig utser mötet sekreterare.

Nämndens föredragande och ansvariga tjänstemän

Skoldirektören är föredragande och ansvarig tjänsteman för ärenden som hör till nämndens uppgiftsområden.

Sammanställande av nämnd

Ordinarie tiden och platsen för nämndens sammanträden anslås på kommunens anslagstavla. Nämnden beslutar på sitt första möte inför nytt verksamhetsår om kallelsetid för årets sammanträden. Nämnden kan även annars sammanträda då ordföranden anser det nödvändigt eller då över hälften av nämndmedlemmarna skriftligen begärt detta hos ordföranden.

Nämndens övergripande uppgifter

- * utarbeta budgetmålsättningar för de anslag som nämnden äskar för sin verksamhet
- * bevaka möjligheten att erhålla extern finansiering för bl.a. de projekt som upptagits i budgetmålsättningarna
- * uppgöra dispositionsplan över de anslag som nämnden erhållit övervaka att de anslag som nämnden erhållit inte överskrids
- * fatta beslut försäljning av begagnad obehövlig egendom
- * övervaka under nämnden lydande tjänsteinnehavares och arbetstagares verksamhet
- * sörja för informationsverksamheten inom sitt verksamhetsområde
- * utföra andra uppdrag som hör till nämndens verksamhetsområde

Personaladministration

Skoldirektören äger rätt att i enlighet med Förvaltningsstadgan §9 fatta beslut i personalärenden inom samtliga uppgiftsområden som tillhör nämnden.

1. Utbildningsförvaltning

Ansvarig tjänsteman skoldirektör 30% av heltid

1.1 Bildningsnämnden

Nämnden har till uppgift att:

- Förvalta och utveckla de områden som hör till bildningsnämnden: skola, bibliotek, kulturverksamhet, Medborgarinstitutet, ungdom, fritid och idrott i enlighet med nämndens instruktion.
- Bildningsnämnden förvaltar och övervakar verksamheten i grundskolan och verkar för dess utveckling.
- Under budgetårets första möte utser nämnden stipendiater i enlighet med stipendiestatuterna (appendix I)

1.2 Bildningsnämndens kansli

Kansliet har till uppgift att under överinseende av bildningsnämnden planera, bereda, verkställa och följa upp de ärenden som hör till nämndens behörighetsområde.

1.2.1 Skoldirektör

Bildningsnämndens kansli leds av en skoldirektör, som anställs av kommunfullmäktige och vars personalchef är kommundirektören.

Behörighetskraven:

- behörighet som skoldirektör, 28 §, Grundskoleförordningen.

Till skoldirektörens ansvarsområden hör utöver vad som i övrigt är stadgat och bestämt gällande förvaltning

- att hävda verksamhetens mål
- att leda återkommande granskning och utvärdering av verksamheten
- övergripande organisation, förvaltning, ekonomi och utbildningsstrategi
- övergripande personaladministration och -planering
- föredragande och sekreterare i bildningsnämnden
- att vara förman för hela personalen
- behandla de ärenden som ankommer på bildningsnämnden utifrån bestämmelser i skolstadgan

Kumlinge kommun

INSTRUKTIONER FÖR BILDNINGSNÄMNDEN

- ~~att bevilja tillstånd för utomstående att använda skolans och bibliotekets lokaler, samt uthyrning av köket~~
- att skapa översikt över och kontinuerligt informera olika intressenter om verksamheterna som bedrivs inom nämndens uppgiftsområden
- att godkänna fakturor och handha nämndens ekonomi
- att godkänna utlägg och reseräkningar gjorda av personalen

2. Grundskola

Ansvarig tjänsteman skolföreståndare 100%

2.1 Nämndens uppgifter med avseende på skolväsendet

Utöver vad som i övrigt är stadgat eller bestämt har skolnämnden till uppgift att

- besluta om målsättningar och riktlinjer som är av väsentlig och övergripande betydelse
- ansvara för verksamhets- och ekonomiplanering
- ansvara för uppföljning och utvärdering
- ansvara för en god arbetsmiljö för elever och personal
- ~~att bevilja tillstånd för utomstående att använda skolans och bibliotekets lokaler, samt uthyrning av köket~~

Gällande övervakningen av verksamheten i skolan ansvarar nämnden gemensamt med kommundirektören för uppgiften. Skolans viceföreståndare kallas till nämndens möten.

2.2 Personal

2.2.1 Tjänster

Tjänster och befattningar beskrivs i skolstadgan.

3 Bibliotek, kultur och bildning

Ansvarig tjänsteman: skoldirektören 5 %

3.1 Kumlinge bibliotek

Huvudansvarsområdet är biblioteksverksamhet i Kumlinge kommun

Bildningsnämndens uppgifter för biblioteksverksamheten

Förutom vad i lag, förordning eller i övrigt är stadgat om de av nämnden förvaltade verksamhetsområdena, bör nämnden för biblioteksverksamheten:

- ta initiativ i syfte att utveckla biblioteksväsendet och sörja för att ett tillräckligt samarbete råder med andra bibliotek

Kumlinge kommun

INSTRUKTIONER FÖR BILDNINGSNÄMNDEN

- godkänna bibliotekets låneregler och utfärda anvisningar för bibliotekets skötsel
- ansvara för en god arbetsmiljö för personalen
- ombesörja att biblioteket fungerar även som skolbibliotek

3.1.2 Personal

Bibliotekarie i arbetsavtalsförhållande om 44,14 % av heltid, och därutöver kan ingå städuppgifter motsvarande 6,54 % av heltid.

Arbetsinstruktion för bibliotekarien se appendix III.

3.2 Allmän kulturverksamhet

Sörja för främjandet av kulturverksamhet samt övriga förvaltningsuppdrag i enlighet med vad som i det följande specificeras:

- följa med den kulturverksamhet som bedrivs i kommunen, ta initiativ och göra framställningar beträffande denna verksamhet, samt avge utlåtanden.
- besluta om fördelningen av de anslag som i nämndens budget har reserverats för att stöda organisationen som bedriver kulturell verksamhet
- dra försorg om bevarande av den andliga och materiella kultur som sammanhänger med hembygden och dess historia
- insamla uppgifter och kulturhistoriskt viktiga objekt inom kommunens område och vidta nödvändiga åtgärder för dess bevarande
- stöda organisationer och privatpersoner som bedriver kulturell verksamhet i kommunen

Appendix IV Bidragsprinciper

3.2.2 Personal

Bibliotekarien handhar vissa delar av kulturverksamheten. Se bibliotekariens instruktion i appendix III

3.3 Medborgarinstitutet

- utse kontaktperson för kommunens räkning
- budgetera erforderliga medel för kommunens Medis-verksamhet

4. Idrott, fritid och ungdom

Ansvarig tjänsteman: skoldirektören 5 %

Idrotts- och ungdomsdelen har till uppgift att sörja för främjandet av idrotts- och ungdomsverksamhet samt övriga förvaltningsuppdrag i enlighet med vad som stadgas i Idrottslagen för landskapet Åland 2 kap. 7 § samt LL om ungdomsarbete 2 kap. 5 §.

Kumlinge kommun

INSTRUKTIONER FÖR BILDNINGSNÄMNDEN

4.1 Idrott och fritid

Enligt Idrottslagen (1983:42) 7§ har nämnden till uppgift

- att hålla sig underrättad om den idrottsverksamhet som bedrivs i kommunen samt ta initiativ och göra framställningar beträffande verksamheten;
- att besluta om fördelningen av de anslag, som i kommunens budget har reserverats för stödjande av idrottsföreningars verksamhet, om denna uppgift har tilldelats nämnden i dess instruktion;
- att vid behov uppgöra förslag till en plan för utvecklande och stödjande av idrott och motion i kommunen;
- att avge utlåtanden och göra utredningar i frågor som hör till nämndens verksamhetsområde; samt
- att utföra andra till nämndens verksamhetsområde hörande uppgifter.

Appendix IV Bidragsprinciper

4.2 Ungdom

Enligt Ungdomslagen (1989:31) 5 § skall nämnden:

- följa den ungdomsverksamhet och ungdomspolitik som bedrivs i kommunen, ta initiativ och göra framställningar samt avge yttranden i sådana angelägenheter;
- skapa förutsättningar för utveckling av den lokala ungdomsverksamheten, stöda ungdomsföreningarna och annan verksamhet som de unga själva ordnar;
- upprätthålla kontakt med myndigheter, hem, ungdomsföreningar och andra samfund;
- sörja för utbildning och information som främjar ungdomsarbetet;
- främja ungdomarnas intresse för internationellt samarbete;
- framställa förslag till anskaffning, byggande och utrustning av lokaler och områden som behövs för ungdomsverksamheten samt följa och styra användningen av dessa;
- besluta om fördelningen av de anslag som har anvisats för understöd till lokala ungdomsföreningar,
- för organisationer som bedriver ungdomsverksamhet och för verksamhet som de unga själva ordnar; samt
- utföra övriga uppgifter som hör till nämndens verksamhetsområde

Bilaga 3

KFG 3/2020

SKOLSTADGA KUMLINGE KOMMUN

Bilaga till bildningsnämndens instruktion

*Skolstadgan beskriver kommunens verksamhet inom grundskolan
och utgör ett komplement till de övergripande styrdokumentet
bestående av bl a lag, förordning och läroplan.*

Godkänd av fullmäktige 19.6.2019
Träder i kraft 1.8.2019

1. ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR VERKSAMHETEN I GRUNDSKOLAN	3
2. SKOLDISTRIKT OCH ELEVANTAGNING	3
3. SKOLANS ORGANISATION.....	4
4 PERSONAL.....	4
4.1 TJÄNSTER.....	4
4.2 LÄRARES ANSVARSOMRÅDEN	5
4.3 ELEVVÅRDSPERSONAL.....	5
4.3.1 Skolpsykolog.....	5
4.3.2 Elevassistent.....	5
5. UNDERVISNING	5
5.1 SPECIALUNDERVISNING.....	5
5.2 VALFRIA LÄROÄMNEN	5
5.2.1 Kommunens språkprogram.....	5
5.2.2 Valfria läroämnena utöver språk	6
6. SKOLBIBLIOTEK.....	6
7. SKOLSKJUTSAR.....	6
8. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER	6

1. Övergripande mål för verksamheten i grundskolan

De övergripande målen för *den åländska grundskolan*, såsom de är formulerade i 2 § Grundskolelagen skall även vara de övergripande målen för kommunens skola:

"Grundskolan skall ge en allmänbildande grundutbildning.

Den skall i sin undervisning och övriga verksamhet ge alla elever möjlighet att inhämta och utveckla sådana kunskaper och färdigheter som behövs för en harmonisk och allsidig personlighetsutveckling.

I samarbete med hemmen skall grundskolan stöda elevernas utveckling till kreativa och ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar, som har ett sunt självförtroende.

Undervisningen skall ge eleverna insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen och kulturen.

Verksamheten skall främja demokratiska värderingar, internationell förståelse, jämställdhet mellan könen och fredsvilja. Den skall utformas i enlighet med principerna om människors lika värde.

Verksamheten i grundskolan skall bygga på ekologiska grundprinciper och präglas av respekt för och hänsyn till miljön."

Grl 18/1995, 2 §

Nämnden skall regelbundet höra elevråden och övriga elevrepresentanter i frågor som berör skolarbetets rutiner, skoltrivsel, elevinflytande och skolans aktuella arbetsplan. (Grl 13§)

2. Skoldistrikt och elevantagning

Grundskoleundervisningen inom Kumlinge kommun verkar i en skola i ett skoldistrikt.

Skolans namn är Kumlinge skola och finns i Kumlinge by. Upptagningsområde är byarna Kumlinge, Enklinge och Seglinge.

Björkö by omfattas av Brändö kommuns distriktsindelning.

Elever som inleder sin skolgång i Kumlinge skrivs in i skolan efter kungörelse på våren.

3. Skolans organisation

En föreståndare leder skolans arbete.

Föreståndaren är såväl *pedagogisk, ekonomisk som administrativ* ledare för sin skola. Den *pedagogiska* ledningen skall prioriteras. Föreståndarens målgrupp är i första hand *eleverna*.

Gällande skolans ledning ankommer på föreståndare

- att fungera som föreståndare för skolan, samt som lärare i bisyssla
- att arbeta för goda inlärningssituationer för eleverna och handha det övergripande ansvaret för elevvården
- att lyfta in omvärldens utveckling i skolan
- att på skriftlig anhållan av vårdnadshavare bevilja elev ledighet från skolan för längre tid än tre dagar
- att anta elever till Kumlinge skola
- att överföra elev till specialundervisning med vårdnadshavarnas samtycke
- **att bevilja undervisningspersonalen kortare ledigheter om totalt tre påföljande arbetsdagar**

Vice föreståndare utses av bildningsnämnden enligt bestämmelserna i 24 § Grundskoleförordningen.

Under föreståndarens frånvaro är vice föreståndaren skolans ansvarige ledare.

Föreståndaren, viceföreståndaren samt de klassansvariga lärarna *utgör skolans ledningsgrupp*.

Ledningsgruppen diskuterar utvecklingsfrågor och frågor av övergripande och principiell natur. Gruppen sammanträder på kallelse av föreståndaren.

4 Personal

4.1 Tjänster

Vid Kumlinge grundskola finns följande tjänster:

en föreståndartjänst i enlighet med åländska lokala skolledaravtalet. Tjänsten tillsatt för tre år.

en klasslärartjänst

en klasslärartjänst med ämneslärarbehörighet i matematik för högstadiet

en lektorstjänst i svenska och engelska för åk 3-9

Timlärare kan anställas enligt behov

Tjänsterna är förenade med undervisningsskyldighet i andra i grundskolan förekommande ämnen.

Behörighetsvillkoren nämns i grundskoleförordningens 29 och 30 §§ och gällande rikslag.

4.2 Lärares ansvarsområden

Utöver vad som är stadgat och bestämt skall en lärare *för att motsvara de förväntningar som styrdokumentet ställer*

- bemöta varje elev med respekt och förståelse och handleda och stöda elevens lärande utifrån den enskildes behov
- delta i utvecklingsarbete på sin skola
- utveckla ett öppet och kritiskt förhållningssätt gentemot sin egen yrkesutövning
- samarbeta med elevvårds- och övrig personal
- ta ansvar för sin fortbildning och yrkesutveckling

Klassansvarig lärare kan på anhållan av vårdnadshavare bevilja elev ledighet för upp till tre dagar.

4.3 Elevvårdspersonal

4.3.1 Skolpsykolog

Skolpsykolog finns att tillgå som köptjänst.

4.3.2 Elevassistent

Elevassistent anställs efter behov och särskild anhållan till bildningsnämnden. Elevassistenternas ansvarsområden och uppgifter fastställs i befattningsbeskrivningar.

4.3.3 Kurator

anlitas
Kurator kan anställas om behov uppstår.

5. Undervisning

Undervisningen i kommunens skola kan ske i både åldershomogena och åldersintegrerade grupper.

De övergripande prioriteringarna vad gäller undervisning och fostran framgår ur *arbetsplanens* allmänna del.

5.1 Specialundervisning

Specialundervisningen i Kumlinge grundskola sköts av speciallärare eller annan lämplig lärare.

5. 2 Valfria läroämnen

5. 2. 1 Kommunens språkprogram

Kumlinge kommuns språkprogram omfattar ett obligatoriskt och två frivilliga språk.

Det obligatoriska språket är *engelska* (A1) och inleds på lågstadiet.

Det valfria språket *finska* (A2) inleds på lågstadiet.

De valfria språken *finska* (B1) och/eller *tyska* (B1) inleds på högstadiet.

Hur språkprogrammet förverkligas framgår ur *arbetsplanen*.

Om vägande skäl finns kan föreståndaren på vårdnadshavarens anhållan bevilja elev rätt att avbryta sina språkstudier.

5. 2. 2 Valfria läroämnen utöver språk

Övriga valfria läroämnen/tillvalsämnen fastställs i samband med behandlingen av skolornas arbetsplaner.

De valfria ämnena väljs av eleven tillsammans med dennes vårdnadshavare inom april. Ändringar av val görs i enlighet med grundskolelagen och förordningen.

6. Skolbibliotek

Skolbiblioteket upprätthålls i samarbete med kommunens bibliotek.

7. Skolskjutsar

Alla elever i årskurs 1-2 erbjuds skolskjuts.

Alla elever som har mer än 3 km till skolan erbjuds skolskjuts.

Under vinterföre erbjuds alla elever skolskjuts, efter anmälan till skoldirektören.

Elever från Enklinge och Seglinge har rätt till skolskjuts med bil hela skolvägen och hem till och med årskurs 4.

Anhållan om skolskjuts i enlighet med GrI/95:30 § 2 mom avgörs av skoldirektören som tjänstemannabeslut.

8. Särskilda bestämmelser

Om paragrafer i Grundskolelagen 18/1995 eller i Grundskoleförordningen 95/1995 ändras, förändras bestämmelser som syftar därpå i denna stadga i motsvarande grad.

Kommunfullmäktige beslutar på framställning av bildningsnämnden om ändringar i denna stadga.

APPENDIX 1	Vem anställer/ beviljar avsked?	Vem fastställer avtalsenlig tjänstledighe t/semester?	Vem beviljar prövningsbar tjänstledighet för enskild ange-lägenhet?	Vem anställer vikarie?
Personal som avses				
Kommundirektör	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens ordförande för högst 14 dagar. Kommunstyrelsen för högst 3 månader, därefter fullmäktige	Kommunstyrelsen för högst 6 månader, därefter kommunfullmäktige
Sektorchefer: Skoldirektör Socialsekreterare Kommunknimer/ byggnadsinspektör	Kommunfullmäktige	Kommundirektören	Kommundirektören för högst 14 dagar. Kommunstyrelsen för högst 3 månader, därefter kommunfullmäktige.	Kommunstyrelsen för högst 6 månader, därefter kommunfullmäktige
Hemtjänstledare och daghemsföreståndare	Socialnämnden	Sektorchef	Sektorchef för högst 14 dagar, därefter anställande myndighet.	Sektorchef för högst 3 månader, därefter anställande myndighet.
Byråsekreterare på centralkansliet	Kommunstyrelsen	Kommundirektören	Kommundirektören	Kommundirektören
Tillsvidare anställd undervisningspersonal	Bildningsnämnden	Sektorchef	Skolföreståndare för högst 3 dagar Sektorchef för 4 14 dagar, därefter anställande myndighet.	Sektorchef för högst 3 månader, därefter anställande myndighet
Ej tillsvidare anställd undervisningspersonal, tex timlärare	Bildningsnämnden	Sektorchef	Skolföreståndare för högst 3 dagar Sektorchef för 4 14 dagar, därefter anställande myndighet.	Sektorchef
Övrig personal (ex närvårdare, hemhjälpare, daghemspersonal, kökspersonal, städpersonal, bibliotekarie)	Sektorchef	Sektorchef	Sektorchef för högst 14 dagar, därefter överlydande nämnd.	Sektorchef
Övriga tidsbegränsade arbetsförhållanden, som ej är vikariat. (tex projektanställd för visst uppdrag)	Sektorchef för högst 3 månader, därefter närmast överlydande organ.	Sektorchef	Sektorchef för högst 14 dagar, därefter överlydande nämnd.	Sektorchef för högst 3 månader, därefter närmast överlydande organ.

Om en anställd lyder under en nämnd som saknar ansvarig tjänsteman (sektorchef) så träder kommundirektören i sektorchefs ställe.

Bilaga 5

KPG 3/2020

Christian Dreyer

Från: Stefan Prokupek <kommuntekniker@kumli
Skickat: måndag 2 mars 2020 11:52
Till: kommundirektor@kumlinge.ax
Ämne: Ansökan om branschtillägg

Hej,

Jag söker härmed branschtillägget för min anställning som kommuntekniker / byggnadsinspektör.
Min anställning påbörjade 8.11.2016 och enligt AKTA får man rätt till 4% branschtillägg efter 3 år anställningstid.
Jag hade ingen obetald tjänstledighet under anställningstiden.

Med vänliga hälsningar,
Stefan Prokupek

--
Stefan Prokupek
Kommuntekniker / Byggnadsinspektör

Kumlinge Kommun
+358 40 7473131
kommuntekniker@kumlinge.ax

Virusfritt. www.avast.com

Kumlinge kommun

Bilaga 6

KF6 3/2020

Underlag för ansökan om branschfyllägg.
TS avtal § 13

Stefan Prokupek har anställningstid som kommuntekniker/byggnadsinspektör i
Kumlinge kommun fr.o.m. 8.11.2016

3 års anställning uppnås 8.11.2019.

Marianne Eklund
Byråsekreterare

PROGRAM FÖR FRÄMJANDE AV INTEGRATION

Godkänt av kommunstyrelsen 01.04.2020
Antaget av kommunfullmäktige x.x.2020

Programmet är baserat en rekommendation från EU-projektet *En säker hamn* och gäller alla inflyttade som behöver stöd i integrationsprocessen.

Arbetsgruppen för programmet bestod av:

Dan Sundqvist, *En säker hamn*

Tanja Eklöv, *En säker hamn*, integrationsansvarig vid Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS)

Helena Flöjt-Josefsson, Ålands landskapsregering, specialsakkunnig inom integration

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	4
Allmänt	5
Utvecklings- och hållbarhetsagendan	5
Kommunala riktlinjer	6
Inflyttaren och kommunala tjänster	7
Språkkunskaper	7
Demokratiarbete	8
Hälsa- och sjukvård	8
Funktionsvariation	9
Stöd för barnfamiljer	9
Äldre	9
HBTQIA+	9
Idrott och motion	9
Kultur och föreningar	10
SFI	10
Ekonomiska förutsättningar vid mottagande av asyl-flyktingar	10
Ikraftträdande	11

INLEDNING

Åland utgör en liten, tämligen geografiskt isolerad och glesbefolkad region, utan närhet till någon större stad eller befolkningskoncentration. Det åländska samhället skiljer sig på många sätt från den omvärld i vilken många invandrare har sitt ursprung. Det är ett skärgårdssamhälle och präglas i förhållande till den närmaste omvärlden av ett högt välstånd, men också av en utmärkande småskalighet. Kumlinge som tillhör den så kallade "ytterskärgården" präglas i ännu högre grad än fasta Åland av dessa betingelser. Kumlinge är internationellt sett en extremt liten kommun med ca 1% av Ålands invånare.

Ålands landskapsregerings program för integrationsfrämjande fastslår att det övergripande målet är att alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter att delta i det åländska samhället. För att Åland ska bli hållbart måste alla inkluderas och bli delaktiga i samhället. Ett samhälle som kan garantera en likvärdig behandling för alla bidrar till en positiv samhällsutveckling och ett bärkraftigt samhälle. Målet är att alla inflyttar ska få tillgång till integrationsfrämjande åtgärder och att dessa ska bli betydligt effektivare än nuvarande åtgärder. Med inflyttning och mångfald kommer även nya möjligheter, vänner, kollegor, chefer och kunder. Mångfald handlar inte bara om hur det åländska samhället ska se ut utan är i allra högsta grad kopplad till FN:s mänskliga rättigheter. Det ses som en tillgång som berikar det åländska samhället, ger det ny livskraft och bidrar till att göra samhället mångfacetterat. Samhällsklimatet på Åland ska vara öppet och välkomnande och Ålands landskapsregering tar skarpt avstånd från all form av främlingsfientlighet. På grund av Ålands särskilda lagstiftningsbehörighet gäller på Åland dels den åländska landskapslagen om främjande av integration och dels Finlands lag om främjande av integration i tillämpliga delar.

ALLMÄNT

Åland har en landskapslag om integration av invandrare och enligt lagen är kommunen allmänt ansvarig och samordningsansvarig för utvecklandet av invandrarnas integration samt för planeringen och uppföljningen av integrationen på lokal nivå. Kommunen ska, för att främja integrationen och stärka det sektorsövergripande samarbetet, göra upp ett program för integrationsfrämjande som godkänns i kommunfullmäktige. Programmet ska granskas och godkännas i fullmäktige med högst fyra års mellanrum. En komplicerande faktor är att huvudansvaret för många av de områden som berör inflyttare från och med 1.1.2021 innehas av Kommunernas socialtjänst kf och att även andra myndigheter än de kommunala har ansvar för olika områden (ex. sjukvård och arbetsmarknadsåtgärder).

En god samverkan är avgörande för att möta medborgarnas behov. Inte minst för inflyttare, som ofta saknar kontakter i samhället och på arbetsmarknaden, krävs det att samverkan mellan ansvariga aktörer fungerar. Myndigheter, kommuner, näringslivet och föreningar har alla olika ansvarsområden, kompetens och resurser. Resurserna behöver användas gemensamt och strategiskt. Ingen enskild aktör klarar integrationsuppdraget helt själv.

Kommunen behöver vara tydlig i sin kommunikation utåt när det gäller att beskriva nuläget, synliggöra positiva resultat, svara på frågor om eventuella negativa resultat och om att berätta om pågående utvecklingsarbeten. På så sätt är kommunikationsarbetet ett verktyg för insyn, delaktighet och dialog mellan förtroendevalda, medborgare, media och andra intressenter. Delaktighet och dialog är viktiga verktyg i arbetet med integration.

KOMMUNENS VISION

Kommunens vision är att alla som flyttar till Kumlinge skall trivas och kunna leva goda liv. En inflyttad skall känna sig delaktig i samhället och inte ha nackdelar av att sakna lokal förankring i form av släkt och tradition. Inflyttade skall aktivt uppmanas att delta i allt kommunalt arbete och kommunen skall uppmuntra invånare att engagera sig privat och genom tredje sektorn för att integrera och välkomna inflyttade.

UTVECKLINGS- OCH HÅLLBARHETSAGENDAN

För att få ett bärkraftigt samhälle måste alla involveras för en gemensam strävan mot ett hållbart Åland. Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland är förankrad i det åländska samhället och lagtinget och avspeglar det åländska samhällets vision att skapa ett hållbart och bärkraftigt samhälle. Agendan är tydlig med sin vision - *alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar*. I navet för Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland finns nätverket Bärkraft.ax. Nätverket bildades i början av år 2016 på initiativ av olika aktörer inom offentlig sektor, näringsliv, föreningsliv och bildningssektorn. Nätverket är öppet för alla som aktivt vill bidra till ett bärkraftigt och hållbart Åland. Det integrationsfrämjande arbetet sammanfaller med flera av de strategiska utvecklingsmålen som agendan satt upp och är en viktig del i att få Åland till ett hållbart och bärkraftigt samhälle. Även om det finns strategiska utvecklingsmål som har en direkt korrelation med integration av nyinflyttade behövs alla mål i agendan tas med i integrationsarbetet om ett hållbart och bärkraftigt Åland ska uppnås.

Strategiskt utvecklingsmål 1 "Välmående människor vars inneboende resurser växer"

Det första strategiska utvecklingsmålet handlar främst om att skapa förutsättningarna för att alla människor på Åland ska komma till sin rätt och att trivas. Enligt visionen uppnås detta då alla har tillgång till en samtalspartner och stödperson samt att vård och omsorg är individuellt behovsanpassad. Detta gäller alla, såväl barn och unga samt vuxna oavsett om de har vuxit upp på Åland eller flyttat in till ö-samhället.

Strategiskt utvecklingsmål 2 "Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället"

Det andra strategiska utvecklingsmålet tar fasta på delaktighet och möjligheter att påverka samhället. Målet är att uppnå tillit mellan människorna i samhället. Visionen är att alla i samhället ska inkluderas och att inflyttade finns representerade i beslutsfattande organ, såväl inom privat som offentlig sektor. Makt, resurser och inflytande är jämlikt fördelade och föreningslivet erbjuder en bred variation av engagemang och gemenskap.

Strategiskt utvecklingsmål 5 "Attraktionskraft för boende, besökare och företag"

Det femte strategiska utvecklingsmålet handlar om attraktionskraften till Åland. Framförallt ses den åländska naturen som en tillgång men också litenheten och möjligheten att snabbt implementera nya innovativa lösningar. Åland kan erbjuda snabba och hållbara transporter till omvärlden samtidigt som man i de ovanstående målen känner att man har blivit en del av det åländska samhället. Lyckad integration gör att nyinflyttade vill stanna kvar på Åland och man har verkliga möjligheter att delta i det åländska ekonomiska, sociala och politiska livet. Ett problem med Kumlinge som integrationsort är dock att avståndet i tid till fasta Åland och omvärlden är väldigt stort. Varje ärende som behöver utföras utanför Kumlinge tar en hel dag i anspråk vilket kan inverka menligt på exempelvis svenskundvisning.

KOMMUNALA RIKTLINJER

Det kommunala integrationsprogrammet ska följas upp, uppdateras och godkännas i fullmäktige minst vart fjärde år. Kommunens integrationsprogram ska vara av en övergripande karaktär, med målsättningar, riktlinjer och mer eller mindre konkreta åtgärder för att främja integration av invandrare i allmänhet. Beroende på eventuell förändring i upplevda behov kan bland annat konkretiseringar och förtydliganden behövas göras gällande de olika delarna i programmet. En framgångsrik integration utförs i samarbete med klienter, andra myndigheter och organisationer. Kommunen har att tillse att personalen har behövlig kunskap och kompetens på området. Främjandet av integration är ett horisontellt politikområde som berör flera sektorer, i störst grad arbets-, utbildnings-, boende-, småbarnspedagogiks-, kultur-, idrotts-, ungdoms- samt social- och hälsovårdspolitik. Förutsättningarna för en lyckad integration baserar sig på invandrarens rättigheter och skyldigheter som fastställs i grundlagen och sektorslagstiftningen samt på integrationstjänster som fastställs i lagen om främjande av integration. Kommunens integration ska främjas så att den sociala identiteten stärks, särskilt bland barn och unga samt inom grupper som står utanför arbetsmarknaden. Möjligheter att bevara sitt eget språk och sin egen kultur bör stödjas, och delaktighet för invandrargrupper uppmuntras i olika sammanhang. De kommunala riktlinjerna som finns i detta program ska inte ses som slutgiltiga och definitiva. De kreativa lösningar som görs i det dagliga arbetet ska inte undermineras av programmet.

Kommunen behöver ha kompetent personal som kan förnya och utveckla sig själv, tjänsternas kvalitet och dess produktivitet. Personalen inom kommunen ska därför ha möjlighet att fortbilda sig inom frågor som rör mångkultur och integration. När andelen kommuninvånare med invandrabakgrund ökar kan kommunen ombesörja kundorienteringen genom att säkerställa att personalstrukturen motsvarar befolkningsstrukturen. Då antalet äldre med utländska modersmål ökar blir deras kunskaper allt viktigare.

För att kommunen ska ha möjlighet att underlätta i integrationsprocessen krävs att kommunalt anställda använder de digitala verktyg som finns till kommunens förfogande.

Genom att använda digitala lösningar för såväl personal som invandrare kan man underlätta i integrationsprocessen.

Inom budgetarbetet kan kommunen öka de integrationsfrämjande åtgärderna genom fördelning av budgetmedel. De integrationsfrämjande åtgärderna kan vara sysselsättningsstöd av inflyttade i form arbetsmöjligheter med anställning, arbetspraktik, läroavtal eller deltidsarbete hos kommunen. I sysselsättnings syfte kan kommunen för handikappade personer ordna stödåtgärder för att komma ut på den öppna arbetsmarknaden.

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, AMS ansvarar dock för arbetsförmedling, sysselsättningsfrämjande utbildning, vägledning, information, särskild service för personer med nedsatt arbetsförmåga, stödriktade åtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder.

INFLYTTAREN OCH KOMMUNALA TJÄNSTER

En lyckad integrationsprocess ställer höga krav på de individuella integrationsplaner som upprättas av kommunen eller Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) tillsammans med inflyttaren beroende på hans behov. Integrationsplanen kan också upprättas av alla tre parter tillsammans. Integration sker bäst genom snabb etablering i samhället, genom arbete och genom att lära sig svenska så snabbt som möjligt. En lyckad integration bidrar till att säkra framtidens arbetskraft, tillväxt och välfärd. I början av integrationen är specialtjänster som stöder övergången till normala tjänster viktiga. Specialtjänsterna omfattar exempelvis språkutbildning och rådgivning för inflyttare.

Kommunens största utmaning är att sörja för allmänna kommunala tjänster av hög kvalitet som svarar mot de behov alla kommuninvånare har, oberoende av bakgrund. Inflyttare kan ha en sämre utgångspunkt för att trygga sin egen välfärd än andra. Det kan i vissa situationer förutsätta positiv särbehandling för att garantera en faktisk likvärdighet. I praktiken innebär det här till exempel att man reserverar längre tid vid möten ifall klienten inte talar god svenska eller om mötet kräver tolk. Positiv särbehandling är inte det samma som favorisering med målet att försätta en person eller en grupp i en bättre ställning än de övriga. Då en viss grupp särbehandlas får detta inte leda till att en annan grupp diskrimineras. Därför ska det alltid vara möjligt att utförligt motivera positiv särbehandling och den ska vara rätt dimensionerad med tanke på målet man vill uppnå.

SPRÅKKUNSKAPER

Språkkunskaper i svenska är väsentliga för att underlätta integrationsprocessen på Åland samt bidra till delaktighet i det åländska samhället. På Åland reglerar förvaltningslagen en allmän serviceskyldighet, krav på gott språkbruk och tolkning. Förvaltningslagen omfattar landskaps- och kommunalförvaltning och stadgar att man bör anlita tolk i ett ärende som har inletts av myndigheten, om en part är allvarligt hörsel- eller talskadad eller inte kan göra sig förstådd på svenska, med hänsyn till ärendets natur och parternas förmåga att ta del av handlingarna. För att undvika resekostnader och restid är distanstolkning att rekommendera. Tolkkostnader som uppstår för flyktingar och kvotflyktingar ersätts av staten. Tolkning ska alltid skötas av professionella.

En inledande kartläggning ska tolkas som att kommunen och/eller Ams har inlett ärendet. Landskapslag om främjande av integration säkerställer att "utöver studier i svenska kan i integrationsplanen överenskommas om undervisning i invandrarens eget modersmål, samhällsorienterad undervisning, läs- och skrivundervisning samt

undervisning som kompletterar den grundläggande utbildningen, integrationsutbildningen och andra individuella åtgärder som främjar integrationen.”

Kommunen har som mål att sörja för kompetensen i svenska bland barn och ungdomar med invandrabakgrund. Språkkunskaperna skapar en grund som hjälper ungdomarna att klara sig i sina fortsatta studier och i arbetslivet. Forskning visar att goda kunskaper i det egna modersmålet stöder uppbyggnaden av identiteten i ett mångkulturellt samhälle, utvecklingen av abstrakt tänkande samt inläringen av svenska. Inom barnomsorgen stöds kunskaperna i det egna modersmålet genom en starkare fostringsgemenskap med föräldrarna. Resultat från alla fem nordiska länder visar att ju längre tid som invandrabarn deltagit i förskoleundervisningen desto större är sannolikheten för högre resultat i PISA. Korrelationen har visat sig vara större i denna grupp än hos den övriga befolkningen. Alla barn bosatta på Åland har rätt till skolgång. För att öka integrationen av barn som är inflyttare krävs att varje barn utreds individuellt och får undervisning utgående från barnets behov och förmåga. En helhetssyn med fokus på barnets bästa ligger till grund för undervisningen. En stödperson eller assistent kan underlätta i barnens integrationsprocess samt språkutveckling. Läroavtalsutbildning kan vara ett alternativ för kommunen när det gäller att ge adekvata utbildning till barn med invandrabakgrund. Dessa förebyggande insatser är särskilt viktiga för invandrabarn med föräldrar som har låg socioekonomisk status (låg utbildningsnivå och låg inkomst).

Det är viktigt att stöda flerspråkigheten bland barn och unga. Genom goda kunskaper i modersmålet kan lärandet av ett andraspråk underlättas. I integrationsplanen för barn kan kommunen överenskomma om undervisning i barnets modersmål. Språkkunskaper är i framtiden en viktig resurs för det åländska samhället. Barn och unga som deltar i ett aktivt föreningsliv och aktiviteter utöver skoltid ökar möjligheterna till en lyckad integration. Fritids- och ungdomsledare samt vuxna i invandrabarns närhet har en avgörande roll i att uppmuntra barn att delta i dessa aktiviteter.

Språkutbildningen i svenska bland vuxna arbetssökande inflyttare utförs närmast i form av arbetskraftsutbildning. Detta är det viktigaste redskapet för integrationspolitiken bland vuxna. Kurserna i svenska för inflyttade (SFI) är utbildningar för arbetssökande, så kallade sysselsättningsfrämjande utbildningar. Kurserna ordnas på uppdrag av Ålands landskapsregering och för att kunna antas till kursen måste man vara registrerad som arbetssökande vid AMS. Ytterligare krav är att personen måste bo på Åland och vara införsäkrad vid FPA. Forskningsstudier i Sverige visar att chanserna till anställning för invandrare ökar betydligt ifall invandraren har adekvata språkkunskaper i svenska. Ett problem som identifierats i Kumlinge är att undervisning inte erbjuds med samma kvalitet och timresurs som på fasta Åland. En inflyttare i Kumlinge har på detta sätt en aningen sämre utgångspunkt vilket kommunen ser som orättvist.

DEMOKATIARBETE

Demokratiarbetet är ett arbete med ett egenvärde. Delaktighet, engagemang och möjlighet till verkligt inflytande i samhället är en av grundpelarna till integration. Det är av stor vikt att barn får kunskap och praktisk erfarenhet av demokrati, delaktighet och inflytande i sin vardag redan från tidig ålder. Även vuxna invandrare behöver få kunskap och information om hur det åländska och finska demokratiska systemen är uppbyggda.

För att invandrare ska vara verkligt delaktiga i samhället krävs ett aktivt deltagande i de lokala valen. Genom att proaktivt arbeta med demokratifrågor samt informera om inflyttares rättigheter kan kommunen uppmuntra inflyttare att delta i de lokala valen. Detta garanterar att en större andel av kommuninvånare har möjlighet att ta del av den demokratiska process som sker i kommunen samt i det övriga samhället. Detta stärker även kommunens delaktighetsprocesser samt ökar attraktionskraften för inflyttning.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Myndigheten Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) ansvarar för den offentliga hälso- och sjukvården för hela landskapet Åland och är underställd Ålands landskapsregering. Hälso- och sjukvården omfattar hälsofrämjande verksamhet, primärvård och specialiserad sjukvård. Vården erbjuds till hela den bofasta befolkningen men även till besökare oavsett härkomst. Kommunen ska samarbeta med ÅHS för att säkerställa att invandraren tar del av de lagstadgade hälso- och sjukvårdstjänsterna. Ett stort problem för integration på Kumlinge är att all specialistvård en inflyttare behöver sker på fasta Åland. Detta gäller även all tandvård. Flytten till ett nytt land kan innebära stora förändringar och ibland uppfattas som en kris, vilket ökar risken för psykiska svårigheter och för att problem uppstår. Därtill kan invandrare ha flera svåra erfarenheter i bagaget, så som förföljelse, krig och andra situationer där de befunnit sig i fara. Det är inte ovanligt med ångest, depression, känsla av isolering och främlingskap, osäkerhet om den egna identiteten och psykosomatiska symptom. 40 % av asylsökande har betydande depression och ångestsymtom. Tyvärr behandlas allt detta endast på fasta Åland vilket gör att inflyttare i Kumlinge tvingas till regelbundna resor till fasta Åland vilket gör integrationen lidande (utebliven undervisning, praktik, daghemsvistelse etc.).

FUNKTIONSVARIATION

Rätten att fungera i samhället på lika villkor handlar om att alla människor fullt ut ska kunna ta del av sina mänskliga rättigheter. Inflyttare med funktionsvariationer behöver få information om vad som gäller om personers rättigheter och service samt om olika myndigheters roll i samband med rättigheten. Det är viktigt att betona att varken funktionsvariationer, etnicitet, könsidentitet, religion eller ålder ska få bli hinder för att kunna studera, arbeta, ha hobbyer och bilda familj i Kumlinge. Planerna och metoderna för integration av dess grupper ska vara jämlika och jämförbara med motsvarande grupper bland den övriga befolkningen.

STÖD FÖR BARNFAMILJER

Förebyggande insatser och tjänster med låg tröskel utvidgas i mån av möjlighet. Arbetet att stöda barnfamiljer sker i samarbete med församlingar och föreningar. Detta för att sänka arbetsbördan inom barnskyddet. Konkreta exempel kan vara föräldragrupper, föräldramöten med teman, utvecklingssamtal och inskolning av barn i barnomsorgen eller grundskolan.

ÄLDRE

Andelen äldre invånare ökar i Kumlinge. Behoven för att möta den växande äldre befolkningen måste också ta i beaktande gällande integrationsfrämjande åtgärder. Egna aktiviteter och välbefinnande bland äldre invandrare stöds. Invandrare som lärt sig svenska i vuxen ålder kan glömma svenska språket då de blir äldre. Då antalet äldre med utländska modersmål ökar utvecklas också vid behov verksamhet på det egna modersmålet.

HBTQIA+

Förkortningen HBTQIA+ står för köns- och sexuella identiteter och läggningar: homo, bisexuella, transpersoner, queer, interkönade och asexuella. Plustecknet markerar att även andra läggningar och identiteter inräknas. Ett proaktivt arbete med information om rättigheter för köns- och sexuella minoriteter på Åland ska ges till kommunens inflyttare. Kommunens personal ges möjlighet att utbilda sig i frågor om hbtqia+.

IDROTT OCH MOTION

Idrott och motion kan ha en viktig roll vid integrationen av inflyttare. Speciellt för barn och ungdomar kan idrott ge meningsfull hobbyverksamhet som i sin tur utmynnar i nya sociala kontakter samt utvecklar självkänslan. I motionsgrupperna kan deltagarna vid behov få information om rätt kost och dess betydelse. Frivilligt arbete för hälsofrämjande motionsidrott bör riktas till att inspirera invånare med invandrarbakgrund, speciellt kvinnor, att sköta sin kondition och samtidigt ge ett socialt sammanhang.

KULTUR OCH FÖRENINGAR

Konst och kultur har en stor inverkan på hälsa och välbefinnande, vilket påvisats av otaliga utredningar. Kulturevenemang kan minska ensamheten, erbjuda möjligheter till gemensamma upplevelser och hjälpa människor att slå rot i en ny miljö. Personer med invandrarbakgrund som ansöker om bidrag kan behöva extra personlig handledning och rådgivning vid ansökningsprocessen om bidrag och vid genomförandet av projektet. Kommunens bibliotek erbjuder informations- och kulturmaterial på olika språk. Målet är att ge så många kunder som möjligt upplevelser på deras modersmål och på så sätt hjälpa dem att bevara sin kultur. Lagen om främjande av integration uppger att man med integration avser de kunskaper och färdigheter som invandrare behöver i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds. Kommunbiblioteket är en naturlig mötesplats för alla kommuninvånare och möjliggör på flera olika sätt att lära känna och komma i kontakt med olika kulturer. Frivilliga föreningar och församlingar i samhället kan också erbjuda en meningsfull fritidssysselsättning och utgöra en förenande länk mellan olika befolkningsgrupper. De har därför en viktig roll i integrationsprocessen. Gemensamt för alla föreningar och organisationer är att de inte har något formellt ansvar, utan arbetet baseras sig på frivillighet. Kommunen kan uppmuntra föreningarna att arbeta aktivt med integrationsfrämjande åtgärder genom att t.ex. subventionera hyror för lokaler.

SFI

Kurserna i svenska för inflyttade är utbildningar för arbetssökande som ordnas på uppdrag av Ålands landskapsregering. Medborgarinstitutet har ordnat uppdragsutbildningar i svenska för kvotflyktingar vid behov. Kurserna fokuserar på språk och kommunikation med tonvikt på språkfärdigheterna läsning, hörförståelse, tal och skrivning. Även kultur och samhällskunskap är en del av kursinnehållet. De allmänna kurserna i svenska för inflyttade är öppna för alla. Kurserna är inte gratis, utan alla måste betala kursavgift och kursbok. Kurserna hålls på olika nivåer. Också specialkurser kan ordnas, till exempel konversationskurser, kurser i svenskt uttal och kurser som förbereder för Allmänna språkexamina. Även på landsbygden och i skärgården ordnas allmänna kurser i svenska för inflyttade. Nybörjarkurs i svenska för inflyttade vuxna som inte kan läsa och skriva det latinska alfabetet ordnas för att de studerande ska kunna antas till en SFI-utbildning efter kursen.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MOTTAGANDE AV ASYL-FLYKTINGAR

Invandrare som mottagits i Finland av humanitära skäl består av kvotflyktingar, asylsökande som beviljats uppehållstillstånd och personer som kommit till Finland genom familjeåterförening. Åland har ingen egen asylmottagning och personer som söker asyl på Åland hänvisas till riket. Personer som har en pågående asylprocess har rätt att röra sig i landet men är skrivna hos en asylmottagning och eventuella utgifter skall faktureras till mottagningen. Alla personer som söker asyl har en kontaktperson vid en asylmottagning. Personer som får internationellt skydd och som flyttar in i en kommun är

kommuninvånare och har därför rätt att nyttja den kommunala basservicen. Genom den inledande kartläggningen och integrationsplanen utreds personens kompetens samt färdigheter för arbete eller studier. Därefter styrs personen till de tjänster hen behöver. I planen kommer man överens om sysselsättning, utbildning och övriga tjänster som stöder integrationen i enlighet med den inledande kartläggningen och invandrarens egna önskemål. I synnerhet i början då dessa personer nyligen flyttat in i kommunen bör de även erbjudas specialtjänster som främjar integration. Finlands riksdag fattar årligen beslut om antalet kvotflyktingar i samband med budgetmanglingen. Till kommunen kommer kvotflyktingar enligt ett avtal mellan kommunen och Egentliga Finlands närings-, trafik- och miljöcentral (NTM-central). Kommunen får finansiellt stöd när den ingår avtal med NTM-centralen i samband med mottagandet av personer som beviljats internationellt skydd. Staten betalar då kommunen en ersättning för integrationsarbete och därtill ersätts faktiska kostnader för social- och hälsovårdens specialkostnader, tolknings- och översättningskostnader samt kostnader för utkomststöd.

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har ett standardavtal som tecknas med kommuner som har avtal med Egentliga Finlands NTM-central. Hälso- och sjukvårdskostnader belastar ÅHS budget enligt samma system som gäller alla invånare som har en åländsk hemkommun och som är införsäkrade vid FPA. Enligt avtalet mellan kommunen och ÅHS kan ÅHS sköta all ersättningsförfarande för vårdkostnader som gäller flykting som har rätt att få ersättning av staten via NTM-centralen.

IKRAFTTRÄDANDE

Detta Program för främjande av integration träder i kraft omedelbart efter fullmäktiges beslut den x.x.2020 och skall uppdateras inom fyra år.